Ч. 293 Субота 1 (13) сѣчня 1894. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ зр. 2·40
на пôвъ року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
мѣсячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ зр. 5·40
на пôвъ року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
мѣсячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Запросины до передплаты.

Отсе кôнчимо вже й третій рôкъ нашого выдавництва. „Народна Часопись“ буде и въ слѣдуючôмъ роцѣ придержуватись того самого напряму, що й доси; буде подавати въ коротенькôмъ змѣстѣ всякѣ вѣсти про найважнѣйшѣ подѣѣ въ свѣтѣ, а при тôмъ буде старати ся придержуватись лишь самыхъ фактôвъ, а въ осудѣ ихъ руководитись якъ найбôльшою обєктивностію. Въ части неполітичнôй знайдуть читателѣ якъ найлѣпшій добôръ всѣлякихъ повѣстей, оповѣдань и розправъ наукововыхъ держаныхъ въ стилю популярнôмъ и оскôлько можна приступнôмъ навѣть для трошки бôльше образованого селянина. Зъ новымъ рокомъ розпôчнемо друкувати у фейлетонѣ „Народ. Часописи“ дуже займаючу довшу повѣсть зъ житя американьского пôдъ заголовкомъ „Похатникъ“. Въ части економичнôй будемо попри часть рôльничо-господарску подавати окремо такожь и найважнѣйшѣ вѣдомости зъ торговлѣ, чимъ будемо старати ся заступити бракуючѣ у насъ пôдручники для науки торговлѣ. Зъ огляду на то, що рухъ торговельный въ нашôмъ краю обнимає чимъ разъ ширшѣ круги, думаємо, що єсть рѣчею конечною познакомляти нашихъ читателѣвъ зъ вѣдомостями торговельными, потрѣбными не лишь для того, хто продає але й длятого, хто купує. Тымъ способомъ будемо старати ся причинятись бодай въ маленькôй части до пôднесеня добробыту въ нашôмъ народѣ, що въ нинѣшнихъ часахъ єсть и повинно бути найважнѣйшою справою.

Условія передплаты „Народнои Часописи“ позôстають тѣ самѣ, що доси.

Передплачувати можна:

У Львовѣ: въ бюрѣ дневникôвъ Людвика Пльона ул. Кароля Людвика ч. 9.

На провінціи въ ц. к. Староствахъ.

Передплата на цѣлый рôкъ	2 зр.	40 кр.
„ „ пôвъ року	1 „	20 „
„ „ чверть року	— „	60 „
„ „ мѣсячно	— „	20 „

Поодиноке число: **1** кр.

Хто хоче, щобы ему посылати „Народну Часопись“ **почтою**, мусить прислати передплату до Адміністраціѣ „Ґазеты Львôвскои“:

на цѣлый рôкъ	5 зр.	40 кр.
„ пôвъ року	2 „	70 „
„ чверть року	1 „	35 „
„ мѣсячно	— „	40 „

Поодиноке число: **3** кр.

Соймъ краєвый.

2. Засѣдане зъ дня 11 сѣчня 1894 року.

По вôдчитаню спису внесеныхъ петицій приступлено до порядку дневного. — Справоздане Выдѣлу краєвого въ справѣ петицій емеритованыхъ учителѣвъ и вдôвъ по учителяхъ вôдослано до комісіѣ буджетовои. — Принято безъ дискусіѣ справоздания Выдѣлу краєвого що до доповняючихъ выборôвъ посольскихъ. И такъ зверифіковано выборы послôвъ: Витославского зъ округа долиньского зъ куріѣ меншихъ посѣлостей, Криштофовича и ґр. Стан. Дѣдушицкого зъ округа коломыйского зъ бôльшихъ посѣлостей та Слонецкого зъ округа сяньского зъ бôльшихъ посѣлостей. — Всѣ тѣ послы зложили приреченє посольске. — Ухвалено въ другôмъ и третôмъ читаню законъ, котрымъ дозволяє ся громадѣ мѣсточка Струсова, пов. теребовельского, побирати оплату громадску, вôдъ напиткôвъ спиритусовыхъ и вôдъ пива та меду.

Справоздания Выдѣлу краєвого: що до школы пансеонои въ 1893 р. поренями на дорогахъ краєвыхъ — и що до утвореня окремого вôддѣлу парцеляційного въ банку краєвôмъ — вôдослано до комісіѣ буджетовои и банковои.

Дальше ухвалила Палата на внесенѣ Выдѣлу краєвого концесіи на побôръ оплатъ мытовыхъ на 5 лѣтъ: Выдѣлови повѣтовому въ Сяноку на дорозѣ громадскôй Сянокъ-Мриголодъ; — Радамъ повѣтовымъ въ Бялôй и Перемышлянахъ вôдъ мосту на рѣцѣ Бялцѣ и на дорозѣ повѣтовôй перемышляньско-свѣрской; — Радѣ пов. въ Ряшевѣ вôдъ двохъ мостôвъ на Струзѣ, на дорозѣ Тычинъ-Яворникъ; — Радѣ пов. въ Каменцѣ струм. на дорозѣ повѣтовôй

6)

Пиво, хмѣль и алькоголізмъ.

(Культурно-економічна студія.)

(Конець).

По тôмъ, що було сказано, нѣхто вже не заперечить, що пиво єсть напиткомъ здоровымъ и поживнымъ, коли его въ мѣру уживає ся, ба оно въ рукахъ совѣстного и розумного лѣкаря може навѣть якъ и декотрѣ иншѣ напитки алькоголічнѣ, стати ся лѣкомъ навѣть въ тяжкихъ недугахъ; але уживане надъ мѣру стає ся шкôдливымъ, буває причиною піяньства и того походячои зъ него поганои недуги, котру называемо алькоголізмомъ, т. є. наклономъ до надмѣрного уживаня алькоголю. Вже сама та маса пива, яка зуживає ся хочь бы лишь н. пр. въ однôмъ Монаховѣ, єсть найлѣпшимъ доказомъ, якъ ширить ся піяньство, а зъ нимъ и алькоголізмъ. У насъ, де причиною піяньства буває горѣвка, ставлять звычайно за примѣръ нѣмецкій край и замѣсть горѣвки припоручають пити пиво; а однакожь майже нѣхто на то не зважає, що якъ разъ пиво ширить найбôльше піяньство, и що та сама Нѣмеччина, котру у насъ ставлять за примѣръ, не може дати собѣ зъ нимъ рады. На зъѣздѣ нѣмецкихъ лѣкарѣвъ и слѣдителѣвъ природы въ Нірнберзѣ у вересни минувшого року сконстатовано, що якъ разъ пиво єсть тымъ напиткомъ, що ширить піяньство и що оно заносить алькоголізмъ въ якъ найширшѣ круги.

Въ першôй хвили може то выдати ся трохи дивно, якъ вôдъ пива може ширити ся алькоголізмъ, коли въ нѣмъ, въ порôвнаню зъ иншими напитками алькоголічными найменше алькоголю. Пôсля Рубнера має бокъ всего лишь 4 (докладнѣйше 4·74) процентъ алькоголю, портеръ и ель 4 (4·89), монахôвске дворске пиво 3 (3·70), пиво зъ „пôдъ рыскаля“ (Spatenbräu) 3 (3·23), берлиньске бѣле пиво 3 (3·91), швехатске 3 (3·90), пільзненьске акційне 3 (3·55), пільзненьске мѣщаньске 3 (3·46), легкѣ пива 3 (3·46) процентъ алькоголю. Мимо того той алькоголь дѣлає шкôдливо на тѣло чоловѣка, бо алькоголь взагалѣ въ своѣмъ дѣланю подôбный до металічныхъ отруй, якъ н. пр. до олова, котре въ малôй скôлькости не вадить нѣчого, але по довшôмъ часѣ настає вôдъ него наразъ зовсѣмъ несподѣвана тяжка недуга, чоловѣкъ сходить зъ розуму, або ему спаралізує нагло зовсѣмъ здорове доси серце.

Що алькоголізмъ, въ котрôмъ попри горѣвки пиво грає найбôльшу ролю, ширить ся нинѣ страшенно по цѣлôмъ свѣтѣ, може послужити доказомъ не лише сама криміналістика и законы противъ піяньства, але такожь и многѣ товариства тверезости по цѣлôй Европѣ та пôвнôчнôй Америцѣ и що разъ частѣйшѣ межинародни конґресы, на котрыхъ обговорюють ся способы, якими можна бы ширити тверезôсть въ широкихъ масахъ народôвъ та спиняти алькоголізмъ. Цѣкаво знати, що пôдъ взглядомъ шреня тверезости передує маленька Швайцарія. Тамъ завязано въ Женевѣ на взорець товариства „червоного хреста“, що опѣкує ся ранеными пôдчасъ вôйны, товариство „синого хреста“, котре поставило собѣ за цѣль ширити тверезôсть межи всѣма народами въ Европѣ. Оно мало въ минувшôмъ роцѣ 272 вôддѣлôвъ и розсылало свои „лѣтаючѣ амбуляиси“ не лишь по цѣлôй Швайцаріи, але такожь и до Францiѣ та Бельгіѣ а навѣть и до Испаніѣ. Характеристичне єсть для Швайцаріѣ, що тамъ навѣть ученики ґімназіяльнѣ завязали были товариство тверезости пôдъ назвою „Гельвеція“. Численнѣ товариства тверезости мають Анґлія, Нѣмеччина, Норвеґія и пôвнôчна Америка. Але вернѣмъ до самого алькоголізму.

На зъѣздѣ нѣмецкихъ лѣкарѣвъ и слѣдителѣвъ природы минувшого року въ Нірнберзѣ обговорювавъ дръ Штрімпель зъ Ерлянґенъ широко справу алькоголізму зô становища лѣкарского. Вôнъ обговорювавъ сю справу насампередъ зô становища правничого и економічного и доказувавъ, що у всѣхъ краяхъ культурныхъ на цѣлôй земли єсть межи злочинцями майже однакове число піякôвъ. Але піяньство само не єсть ще причиною злочину, лишь одно и друге єсть выразомъ хоробливого успособленя. Межи 1130 людьми укараными въ Нѣмеччинѣ въ 1889 р. за тяжке ушкодженє тѣла, було 750 піякôвъ, а межь тыми 600 такихъ, що упивали ся лишь при нагодѣ.

Яблоновка-Бускъ-Раколюбы; — Радѣ пов. въ Старôмъ мѣстѣ вôдъ мосту на Стрвяжи, и т. д. — Членомъ рады надзираючои Банку краевого на мѣсце пок. Кисельки выбрано пос. Ив. Краиньского. Вôдослано въ першôмъ читаню справозданя Выдѣлу краевого: 1) въ справѣ запомоги на выхованє сиротъ по дрѣ Крувчиньскôмъ примарію львôвского шпиталю — до комісіѣ буджетовои; — 2) въ справѣ будовы нового даху и вентилятора въ кухни заведеня для божевôльныхъ на Кульпарковѣ до комісіѣ буджетовои; въ справѣ кольоніѣ поправчои и заведеня примусовои працѣ до комісіѣ адміністраційнои.

Зъ порядку дневного приступлено до выборôвъ, котрыхъ результатъ бувъ такій: Секретарями выбраній: Пашковскій, Сѣчиньскій, Слонецкій, Тшецескій; — квесторами: Антоневичъ, Коритовскій, Ст. Стадницкій, Торосевичъ Омелянъ; — ревідентами: Антоневичъ, Климъ Дѣдушицкій, Гольдманъ, Ковальскій, Меруновичъ, Ольшиньскій, Пальхъ, Сѣчиньскій, Семигиновскій, Шелискій, Сенковскій, Ник. Воляньскій.

До комісіѣ буджетовои выбраній пп.: Абрагамовичъ, Стан. Бадені, Хшановскій, Чижевичъ, Дунаєвскій, Гольдманъ, Єнджейовичъ Стан., Козловскій Вол., Ковальскій, Мархвицкій, Пашковскій, Романчукъ, Сціпіо, Скшиньскій Адамъ, Скалковскій, Ив. Стадницкій, Щепановскій, Загурскій.

До комісіѣ громадекои пп.: Войтѣхъ Дѣдушицкій, Фрухтманъ, Лончиньскій, Пілятъ, Поточекъ, Райскій, Розвадовскій, Телишевскій, Тишкевичъ. Палата ухвалила на внесенє п. Ст. Бадені ого збôльшити о одного члена.

До комісіѣ правничои выбраній пп.: Чайковскій, Дворскій, Фрухтманъ, Клеменсевичъ, Крипицкій, Лепартовичъ, Рожанковскій, Вайґель, Цоль, Живицкій.

До комісіѣ адміністраційнои пп.: Дворскій, Городискій Брон., Єнджейовичъ Адамъ, Козебродзкій Щасный, Онишкевичъ, Пілятъ, Поповскій, Ромеръ Ґуставъ, Шептицкій, Телишевскій, Торосевичъ Миколай, Тшецескій Вікторъ, Водзицкій Антонъ, Залескій, Збишевскій, Землковскій, Живицкій.

До комісіѣ шкôльнои пп.: Стан. Бадені, Цвиклиньскій, Чарторыскій, Дунаєвскій Альбинъ, Дѣдушицкій Войтѣхъ, Крамарчикъ, Куиловскій, Пашковскій, Пілятъ, Рачиньскій, Райскій, Рей, Романчукъ, Солецкій, Щепановскій, Тарновскій Стан. старшій и Тарновскій Стан. молодшій, Цоль.

До комісіѣ дороговои пп.: Борковскій, Єнджейовичъ Адамъ, Гнѣвошъ, Гноиньскій Вик., Мидовичъ, Криштофовичъ, Єнджейовичъ Францъ, Скшиньскій Здиславъ, Менциньскій, Ромеръ Ґуставъ, Саля, Сѣчиньскій, Струшкевичъ, Торосевичъ Омелянъ.

До комісіѣ господарства краєвого пп.: Антоневичъ, Брикчиньскій, Дидиньскій, Горайскій, Гноиньскій Иванъ, Єнджейовичъ Стан., Лянґе, Поляновскій, Пузина, Розенштокъ, Рутовскій, Сапѣга, Стадницкій Стан., Струшкевичъ, Шнель, Тарновскій Иванъ, Вівієнъ, Замойскій.

До комісіѣ петиційнои пп.: Бараньскій, Барабашъ, Дѣдушицкій Клем., Гаморакъ, Клеменсевичъ, Криштофовичъ, Кулачковскій, Меруновичъ, Мицевскій, Михальскій, Мізя, Охримовичъ, Окуневскій, Тадей Ромеръ, Сава, Семигиновскій, Стшиговскій, Стренкъ, Шелискій, Тишковскій, Витославскій, Воляньскій Миколай, Жардецкій.

Пôдъ конецъ засѣданя поставивъ пос. Фрухтманъ внесенє взываюче правительство, щобы пôльги у вымѣрѣ належитостей правныхъ заведено также въ случаяхъ перенесеня идеальныхъ частей такихъ недвижимостей, котрыхъ вартôсть переходить 500, 4000 евентуально 8000 зр., а дальше — щобы власти скарбовій въ случаяхъ, въ котрыхъ суды належитôсть скарбову мають уплатити марками стемпльовыми а стороны до 8 днѣвъ тои належитости не заплатять — не вымѣряли потрôйнои належитости.

На тôмъ закôнчено засѣданє, а слѣдуюче назначено на понедѣлокъ.

Въ справѣ реформы закона дорогового предложено Соймови на послѣднôй сесіи кромѣ справозданя Выдѣлу краєвого также внесеня пословъ, а именно пп. Фр. Пашковского и Ст. Єнджейовича въ справѣ змѣны декотрыхъ постановъ закона дорогового, та внесенє пп. Жардецкого и Райского о основну змѣну сего закона. Тыхъ внесень Соймъ не полагодивъ.

У справозданю зô своєѣ дѣяльности говорить Выдѣлъ краєвый также о реформѣ закона дорогового; не перечить, що змѣны декотрыхъ постановъ могли бы причинити ся до усуненя трудностей у выконаню, але думає, що нова реформа закона дорогового теперь не на часѣ, бо звѣстно, що намѣрена єсть реформа податкова, евентуальна змѣна устрою громадского въ нашôмъ краю, а законъ дороговый що лишь недавно введеный (1885 р.)

Притомъ Выдѣлъ краєвый думає, що часте змѣнюванє обовязуючихъ законôвъ пôдкопує ихъ повагу и має злый вплывъ на адміністрацію, оперту на тыхъ законахъ. Длятого не хоче предложити Соймови додатні внесеня въ справѣ реформы закона дорогового ажь тогды, коли та справа дозрѣє о стôлько, що буде можна єѣ зъ користію для краю полагодити на довшій часъ.

Переглядъ політичный.

Дневникъ розпоряджень міністерства торговлѣ оголосивъ продовженє речинця до предпринятя вступныхъ робôтъ техічныхъ около будовы льокальнои зелѣзницѣ о нормальнôмъ шляху зô стаціѣ Борки великі на Ходачковъ, Скалатъ, Криве, Зарубинцѣ до Грималова. Концесію на будову тои зелѣзницѣ одержали пп.: ґр. Левъ Пініньскій, ґр. Щасный Козебродскій, Зиґм. Ромашканъ, ґр. Вячеславъ Баворовскій, Ив. Вівієнъ и Мавр. Розенштокъ. Продовжено также речинецъ для шляху льокальнои зелѣзницѣ зъ Устрикъ долѣшныхъ зъ бôчницею до Бôбрки для предприємцѣвъ братôвъ Піццітелі зъ Вѣдня.

Молодоческій клюбъ соймовый постановивъ внести правно-державну резолюцію а въ моравскôмъ соймѣ поставивъ пос. Кулька внесенє, щобы установлено найвысшій трибуналъ державный для краѣвъ ческои короны.

Чутка, що ческа шляхта консервативна задумує зблизити ся до партіѣ вѣрно-конституційныхъ властителѣвъ бôльшои посѣлости выкликала межи Старочехами занепокоєнє и они — якъ доносить N. fr. Presse — носять ся зъ гадкою зложити свои мандаты.

До Poll. Corr. доносять зъ Петербурга, що россійскій посолъ въ Парижи бар. Моренгаймъ уступить незадовго зô свого становища, що доведе до важныхъ змѣнъ въ россійскôмъ персоналѣ дипльоматичнôмъ.

Ґубернаторъ тульскій Зиновѣвъ именованый ґубернаторомъ могилѣвскимъ на мѣсце Мартинова, котрый именованый ґубернаторомъ катеринославскимъ, а катеринославскій ґубернаторъ тульскимъ.

Дръ Штрімпель выступавъ дуже остро противъ пива и доказувавъ насамперёдъ, що цѣна его єсть далеко бôльша, якъ вартôсть его поживы. Чотири літры пива — казавъ, що коштують 60 кр., дають 240 ґрамôвъ творивъ, що суть сполученями вугля зъ водпемъ, а 32 ґрамы бѣлковиня. За тій самі грошѣ дôстанє робôтникъ, що купить собѣ за нихъ хлѣбъ, 2000 ґрамôвъ творивъ вугльеводневыхъ, а 250 ґрамôвъ бѣлковиня. Зъ того выходить, що цѣна пива пôдъ взглядомъ его поживности єсть вôсѣмъ разôвъ бôльша, якъ цѣна хлѣба, а въ порôвнаню зъ бараболею, огородовиною и другими артикулами поживы єсть оно ще дорожше. Люде просто тратять ся, уживаючи заедно пива. Робôтникъ, що пропиває на день 30 кр. на пиво, тратить шесту часть свого доходу, а все ще нѣхто не уважає его за піяка, лишь за порядного и пильного чоловѣка, котрый хоче лишь покрѣпити ся при роботѣ. Пиво — каже Штрімпель — єсть найдорожшимъ артикуломъ поживы.

Що до самого алькоголю, то сконстатувавъ дръ Штрімпель, що єсть отруєю, котра дѣлає поволи на нервы и ґанґліи. Въ нервахъ роблять ся вôдъ алькоголю поволи змѣны, котрі стають чимъ разъ бôльшій и остаточно выкликують тяжкій недуги. Така доля стрѣчає не лишь правдивыхъ піяковъ але й людей, котрі хочь добре „потягають", все таки не можуть ще называти ся піяками. Злій наслѣдки алькоголю проявляють ся неразъ нагло тогды, коли чоловѣкъ занедужає на яку остру, особливо заразливу недугу. Алькоголь дѣлає передовсѣмъ на нервы. Нервы чутя ставлять ему досыть значный опôръ, але нервы руху скоро ему улягають и зъ вôдси то походить, що пяный не може удержати ся на ногахъ и заточує ся. Алькоголь выкликує двоякій розстрôй въ системѣ нервовôй: 1) дѣлає на высшу самосвѣдомôсть, значить ся, вôдбирає чоловѣкови розумъ; 2) робить розладъ въ нервахъ и доводить до того, що чоловѣкъ дôстає нервового дрожаня або ему вôднимає руки та ноги и паралїжує серце. По великихъ мѣстахъ сходить зъ розуму вôдъ алькоголю найбôльше людей; въ Гамбурзѣ н. пр. буває ихъ рôчно до 150, а въ Берлинѣ навѣть до 500. Така судьба постигає не лишь людей зъ найнизшихъ верствъ суспôльности, але навѣть часто людей зъ кругôвъ интеліґентныхъ — такій буває найчастѣйше конецъ кождого піяка!

Алькоголь має также шкôдливый вплывъ и на жолудокъ та на слизовій плѣвки въ кишкахъ, вôнъ дразнить ихъ часто а черезъ то має й вплывъ на цѣле вôдживлюванє тѣла. Але найшкôдливѣйше дѣлає алькоголь тогды и безпосередно загрожує житю, коли дôстане ся до крови; тогды убиває вôнъ въ печѣнцѣ клѣточки и выкликує запаленє вже вôдъ дуже давна затроєнє алькоголемъ. Найбôльше шкодить алькоголь на серце и выкликує хронічне запаленє нирокъ. Въ той спосôбъ шкодить не лишь сконцентрованый, мôцный алькоголь, але также и розпущеный н. пр. въ пивѣ. Того рода недуги проявляють ся навѣть въ найвысшихъ кругахъ и якъ разъ въ Баваріи найбôльше людей образованыхъ западає на нихъ, бо они стоять въ звязи зъ пивоварствомъ. Єсть то зовсѣмъ хибна гадка — каже дръ Штрімпель — мовбы то збôльшенє ужитку пива зменшило въ народѣ надужите алькоголю, бо якъ разъ пивомъ ширить ся алькоголь якъ найдальше. Погляды о вартости пива для здоровля противлять ся зовсѣмъ досвѣдамъ лѣкарѣвъ. Выпиванє великои масы пива вырôвнує зовсѣмъ малу въ нѣмъ скôлькôсть алькоголю. Вливанє въ себе великои масы пива мусить зъ часомъ ослабити мушкулярну дѣяльнôсть серця. Въ Баваріи не рѣдко выпивають 8 до 10 літрôвъ пива на день, а наслѣдкомъ того буває розширенє серця и передвчасне его спаралїжованє.

Але побôчь самои великои масы пива дѣлають въ нѣмъ шкôдливо ще й другій складовій его части. Той, хто пє пиво, перетяжує величезнымъ способомъ свою кровь творивами зъ вуглеводня, кровь робить ся черезъ то тяжка, робота серця стає труднѣйша, напôръ крови въ дрôбонькихъ кровоносныхъ жилочкахъ стає незвычайно великій и артеріи черезъ то старѣють ся дуже борзо. Творива зъ вуглеводня, нагромаджують ся въ тѣлѣ безъ потребы и роблять то, що въ чоловѣцѣ робить ся товщь и вôнъ товстѣє. Ще частѣйше якъ недуги серця проявляють ся вôдъ пива недуги нирокъ. Въ тѣлѣ збирає ся велика маса воды, котру нирки мусять выдѣляти, а вôдтакъ алькоголь ще й дѣлає на нирки въ той спосôбъ, що они морщать ся; тогды можна дуже легко дôстати запаленя нирокъ або мочене кровю. Найчастѣйшими однакожь недугами, які выкликує алькоголь, суть: гостець, отовстѣнє и т. зв. цукрова слабôсть.

Ото наслѣдки алькоголизму! Вôнъ выкликує цѣлый рядъ недугъ, котрі тысячами забирають людей лишь длятого, що они легкодушно и нерозважно самі на себе ихъ стягають!

Въ подôбный спосôбъ выступали также

Рухъ революційный на Сицилін трохи притихъ, але мимо того правительство италіяньске высылае туды значни силы военни. До Палермо выслано сими днями пять коваблѣвъ военныхъ. Въ провінціяхъ Палермо, Трапані и Джірдженті мають бути розвязани сими днями численни рады громадски. — Характеристичнымъ есть, що теперь проявляють ся въ цѣлôй Италіи досить численни демонстраціи анархістични; такъ було доси въ Мантовѣ, Брешіи, Мацератѣ и Анконѣ. Въ Неаполи мусѣла полиція предприняти надзвычайни мѣры осторожности, позаякъ були слѣды, що мали выбухнути великй розрухи. Не менше характеристичне есть и то, що пôдчасъ оногдашныхъ розрухôвъ въ Корто демонстранты выкрикували: Най жие Сицилія! Най жие Франція!

Новинки.

Львôвъ дня 12 сѣчня.

— **Зъ надходячимъ Новымъ рокомъ** желаемо всѣмъ нашимъ Вп. Читателямъ всего добра и сповненя ихъ бажань та надѣй а цѣлому краеви лѣпшого року, якъ бувъ сей, котрый якъ разъ нинѣ кôнчимо.

— **Ц. к. краева Рада шкôльна** на засѣданю дня 9 сѣчня с. р. установила окремыхъ учителѣвъ религіѣ гр. кат. и рим. кат. для народныхъ шкôлъ въ Долинѣ, для мужескои и женьскои школы въ Теребовли вôдъ 1 лютого 1894. Заступникомъ провôдника окр. Рады шк. въ Пôдгайцяхъ выбраный о. Иванъ Стопчиньскій; до окр. Рады шк. въ Надвôрнѣ вôйшовъ учитель Мечиславъ Шефель. Установлено зъорґанізувати нови школы: у Швайкôвцяхъ пов. чорткôвского и Збидневѣ пов. тернобережского вôдъ 1 вересня 1894. Въ Заставю пов. тернопôльского буде вôдъ осени окрема школа. Чотирокласова женьска школа въ Мостискахъ буде вôдъ 1 лютого 1894 замѣнена на пятикласову. Народными учителями именовани: Антôнъ Фôльварчный въ Тринчи, Гнатъ Салустовичь въ Дубинѣ; Ом. Льохманъ въ Обельници; Ядвига Мужикъ и Вол. Заячкôвска стар. учительками въ Лежайску; Валерій Кишакевичь ст. уч. 5-кл. школы муж. въ Лежайску; Валентій Ґропдзѣль учителемъ въ Рудѣ.

— **Конкурсы.** Выдѣлъ повѣтовый въ Добромили розписуе конкурсъ на посады окружныхъ лѣкарѣвъ въ Рыботичахъ зъ 750 и въ Коростенку зъ платнею 790 зр. рôчно. Подання треба вносити до 15 лютого. — Зарядъ мѣста Тернополя розписуе конкурсъ на посады: концепіста и практиканта концептового при маґістратѣ тернопôльскôмъ зъ платнею 1000 зр. и 600 зр. Подання треба вносити до 31 сѣчня. — Выдѣлъ повѣтовый въ Самборѣ розписуе конкурсъ на посаду окружного лѣкаря зъ осѣдкомъ въ Луцѣ, зъ платнею 775 зр. Подання треба вносити до 31 сѣчня. — Выдѣлъ рады повѣтовои въ Равѣ розписуе конкурсъ на посаду окружного лѣкаря въ мѣстѣ Любичи зъ рôчною платнею 700 зр. Подання треба вносити до 10 лютого. — Мѣсто Самбôръ розписуе конкурсъ на посаду мѣского ветеринаря зъ рôчною платнею 400 зр. Подання треба вносити до 15 лютого с. р. — Маґістратъ мѣста Станіславова розписуе конкурсъ на посаду комісаря поліціи зъ платнею 1200 зр. рôчно и на посаду елева будôвництва зъ платнею 800 зр. Подання треба вносити до 15 лютого.

— **Змѣна властителѣвъ.** Гр. Адамъ Дѣдушицкій купивъ вôдъ пп. Бараньскихъ маетнôсть Чертежъ, а п. Сильвія Зеневичева купила Дашаву вôдъ п. Созаньскои за 420.000 зр.

— **Краева школа гончарска** въ Коломыи дня 1 мая 1894 зачинае практичный курсъ для робôтникôвъ „стрихарѣвъ", щобы фабрикамъ дренôвъ, дахôвокъ и цеголъ дати добре приготовленыхъ робôтникôвъ. Кандидаты на курсъ мають бути челядниками гончарскими або робôтниками при фабрикахъ. Наука безплатна не буде довше тревати, якъ 4 тыжнѣ. Хто хоче записати ся на той курсъ, най зголосить ся до дирекціѣ краевои школы гончарскои въ Коломыи.

— **Справа умундурованя** студентôвъ ґімназій и реальныхъ шкôлъ въ Галичинѣ вже рѣшена. Теперь всѣ ти студенты мусять зъ обовязку носити однакови мундуры. Якъ ти мундуры будуть выглядати, ще не знаемо. Умундуроване буде певно заведене помалу, може въ осени, а може й пôзнѣйше, то ще не рѣшене. Богато буде залежати скоре заведене мундурôвъ вôдъ того, чи они будуть дешеви, практични а до того гарни, щобы подобали ся молодѣжи.

— **Зима.** У Франціи, де въ лѣтѣ були таки спеки, теперь дуже остра зима. Париска Рада громадска роздѣлила 43.000 франкôвъ помѣжь робôтникôвъ, що не мають працѣ; за то будуть они згортати снѣгъ. Такожъ ухвалила збудувати нови огрѣвальнѣ для бѣдныхъ, а 57.000 франкôвъ дала товариствамъ, що роздають за дармо обѣды. Ти товариства роздають три разы денно теплу зупу.

— **Дуга въ зимѣ.** Вертаючи до Сянока — пише оденъ чоловѣкъ зъ сего мѣста — бачивъ я о годинѣ 3 пополудни въ дорозѣ зъ Загутиня до Сянока незвычайне явище: дугу въ зимѣ. Сонце клонило ся вже до заходу, небо було майже безъ хмарки, морозъ сильный а вѣтеръ всхôдный слабенькій. На якій кілъометеръ на пôвнôчь вôдъ сонця выбѣгла зъ надъ лѣса на небо кôлька метрôвъ въ гору. Селянинъ, що вѣзъ мене, пытае ся: „А що то, пане?" Що було ему на те казати?

— **Довгій вѣкъ.** Въ Цѣхоцѣнку померла сими днями Агнишка Пригодиньска, дôждавши ся пôзного вѣку, бо 107 лѣтъ. До самои смерти була здорова и мала память добру. Зъ еѣ дѣтей жие тôлько донька, що мае теперь 80 лѣтъ. Внукôвъ и правнукôвъ мала Пригодиньска 130.

— **Нещасна любовь.** У Бернѣ закохавъ ся 23-лѣтный технікъ Адольфъ Петрічекъ у 19-лѣтнôй Альбинѣ Оплатекъ. Вôнъ бувъ сыномъ заможного батька, а она — слуга; длятого родичѣ его нѣякъ не хотѣли пристати, мати таку невѣстку и рѣшучо заборонили сынови навѣть и думати про вѣнчане зъ нею. Тодѣ закохана пара постановила вмерти разомъ. Поѣхали обое зъ Берна до Вѣдня, понаписували листы, а потôмъ зажили отруѣ. Саме въ ту хвилю, коли они вже зажили отруѣ, прийшла до готелю сестра Альбины. Побачила все и закликала заразъ лѣкарѣвъ. Альбину привели скоро до памяти, а вôнъ смертельно занедужавъ.

✝ Посмертни вѣсти.

О. Юліянъ Сембратовичъ, парохъ въ Крилосѣ коло Галича, братъ Е. Е. Митрополита Сильвестра Сембратовича, упокоивъ ся въ 56-ôмъ роцѣ житя и 32 священьства. — Дръ Александеръ Целевичъ, лѣкарь въ Тисменици, померъ тамже дня 6 сѣчня въ 31-ôмъ роцѣ житя. До недавна перебувавъ въ Тернополи, де задля прикметъ характеру и серця добувъ собѣ загальну симпатію и признане яко добрый операторъ. — Атанасій Дрогомирецкій, ученикъ VIII-ои клясы ґімназіяльнои, померъ у своихъ родичѣвъ въ Попельникахъ, въ 18-ôмъ роцѣ житя; — Романъ Левицкій, емеритованый совѣтникъ апеляційного суду, у Львовѣ въ 61-ôмъ роцѣ житя. — У Львовѣ померъ дня 8 сѣчня Иос. Лясковскій, дръ теольоґіѣ, доцентъ на университетѣ львôвскôмъ и лат. катих. при высшôй школѣ реальнôй, въ 51-ôмъ роцѣ житя. — У Вѣдни померла мати Міністра справъ внутрѣшныхъ марк. Бакегема.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 12 сѣчня. Сербске правительство дало вôдповѣдь, що годить ся зъ замѣтками австрійского правительства, пороблеными на сербске предложене въ справѣ обрту. Тымъ способомъ залагоджено остаточно спôръ межи Австро-Угорщиною а Сербією о податокъ званый обртъ.

Парижъ 12 сѣчня. Президентомъ палаты послôвъ выбраный знову Діпій 290 голосами противъ 357.

Анкона 12 сѣчня. Послѣдпои ночи выбухла тутъ коробка наповнена револьверовыми набоями передъ „Касіно доріро" але зробила лишь незначну шкоду. И въ другихъ сторонахъ мѣста були выбухи петардъ.

Римъ 12 сѣчня. Ґазета войскова заявляе зъ уповажненя, що вѣсти, будьто бы міністеръ войны приказавъ поставити на военнôй стопѣ крѣпости на французскôй и швайцарскôй граници и укрѣпленя Тірреньского моря, суть зовсѣмъ безосновни.

Софія 12 сѣчня. Санкціонованый буджетъ державный установляе выдатки въ сумѣ 102,270.982 левôвъ; зъ того припадае 17 и чверть міліона на довгъ публичный, 22 и пôвъ міл. на войско, 13 міл. на публични роботы и 9 міл. на просвѣту. Весь дохôдъ прелімінованый на суму 101,077.550 міл. левôвъ.

Петербургъ 12 сѣчня. Буджетъ державный на 1894 рôкъ преліминуе въ доходахъ 1.083,601.000 рублѣвъ и таку саму суму въ розходахъ.

и члены межинародного конґресу въ Газѣ противъ алькоголю взагалѣ, а спеціяльно противъ пива, а одна женщина зъ Даніѣ, котра брала такожъ участь въ конґресѣ, заявила, що въ еѣ вôтчинѣ есть пиво такъ само великимъ нещастемъ якъ и горѣвка, а другій участникъ сказавъ знову, що булобы дуже зле, колибъ хто вôдвертавъ людей вôдъ упиваня ся горѣвкою а казавъ имъ пити пиво. Коли остаточно на тôмъ конґресѣ прийшло пôдъ нараду, що робити противъ піяньства, показалось велике роздвоене. Одни були рѣшучо за тымъ, щобы піяньство поборювати всѣлякими способами: не лишь ухвалювати законы противъ піяньства и строго ихъ выконувати, але такожъ и не допускати до нагоды упиваня ся, позносити шинки и взагалѣ обмежити о скôлько можна найбôльше фабрикацію алькоголічныхъ напиткôвъ. Други були знову лишь за тымъ, щобы выступати противъ надмѣрного уживаня алькоголю, але допускати до питя вино и пиво замѣсть горѣвки.

И дѣйстно, якій тутъ найти способъ противъ піяньства, коли на всякій способъ знайдесь заразъ и другій ще лѣпшій. Нѣгде такъ не стережуть тверезости якъ въ Анґліи и Америцѣ, а мимо того ширить ся тамъ піяньство бôльше якъ де инде. Въ Лондонѣ н. пр. не вôльно въ недѣлю нести горѣвку або пиво черезъ улицю, але воду въ коновцѣ можна, а коли въ водѣ есть фляшка зъ горѣвкою або пивомъ, що кому до того? Давнѣйше въ Америцѣ „трѣпали" и „полокали", значить ся били рôзками и нуряли въ студенôй водѣ того, хто пивъ румъ, а хто пивъ горѣвку зъ брескинь, того замыкали до арешту и выпалювали ему ще букву *D* на чолѣ, (що значило Drunkard=піякъ), а мимо того не здержали піяньства. Ще нинѣ въ Ню-Йорку мусять бути въ недѣлю позамыкани всѣ шинки и пиварнѣ — а вôдъ чого задни дверѣ? У великихъ готеляхъ не вôльно тамъ въ недѣлю продавати на бари (bar=шинквасъ, ляда) горѣвку — ну, шинкаръ робить зъ шинку гостинницю, заставляе столы, накрывае шинквасъ, гостѣ приходять и при куснику сира або мяса пють, кôлько хотять. Въ державѣ Майне не вôльно продавати нѣякихъ иншихъ напиткôвъ хиба цідеръ, молоко и лимоняду а мимо того въ столици сего краю, въ Портлендѣ арештовано въ 1891 р. 789 людей за піяньство. Въ Роде Исляндъ продае аптикарь горѣвку, вино и пиво — але лишь тому, хто напише рецепту и пôдпише „докторъ". Выходить зъ того, що противъ піяньства нема иншого способу, якъ лишь зъ одної стороны широка просвѣта, перекопуване и намова, а зъ другои крѣпка воля, здоровый розумъ и добра розвага кождого поодинокого чоловѣка.

Позаякъ сю розвѣдку кôнчимо саме пôдъ Новый рôкъ, то згадаемо тутъ ще про забобонъ, якій пануе въ Нѣмеччинѣ. Тамъ кажуть, що хто пе на Новый рôкъ пиво, той вôдмолоднѣе и буде на лици румяный. Що буде румяный, особливо—на носѣ, то може й правда, але чи вôдмолоднѣе, то нехай ласкавый читатель старый зволить теперь на собѣ спробовати.

За редакцію вôдповѣдае **Адамъ Креховецкій.**

Ґ. Найдлінґеръ

Зінґера оригінальні машины до шитя суть взôрцеві що-до конструкціѣ, найлекшѣ до роботы, шиють дуже гарно, зъ набôльшою точностію всяку матерію и всякою ниткою; заосмотрені суть найдоскональшими прирядами, а неперевысшими суть що-до тривкости и своеѣ здатности; тому то найрадше и найбôльше уживають тыхъ машинъ

до ужитку домашного и промыслового.

Найновѣйшій вынахôдъ Зінґера и Сп. то высокораменна т. зв.

Вібратінґъ Шутле машина до шитя

показалась, такъ якъ и всѣ дотеперѣшні выробы тои фабрыки, дуже практычною. Она вызначаесь такъ само легкостію въ орудуваню нею и гарнымъ выглядомъ. Оригінальна Зінґерова машина до шитя то найцѣннѣйшій прирядъ въ домашнôмъ господарствѣ.

Львôвъ рынокъ 9. 5

Філія: Черновцѣ улиця Паньска 18.

Власного выробу

матерацы

волосяні

по 14, 15, 18, 20, 24 до 32 зр.

поручае

Юсифъ Шустеръ

Львôвъ,

ул. Коперніка ч. 7 9

АЛЬБИНЪ КРАЕВСКІЙ

Вѣдень

IV. Wiedener Hauptstrasse 51.

Першій народный дôмъ комісовый и предприємство посылкове поручае и достарчае

!!!ВСЬО!!!

чого лише хто схоче и що въ объемъ торговлѣ и промыслу входить.

Цѣнники на жадане высылае **gratis** 6

Инсераты

(„оповѣщеня приватні") якъ для „Народнои Часописи", такъ также для „Газеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневниковъ" **Людвика Пльона, при улици** Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ газетъ.

Тройцы

изъ чистого бѣлого воску

Бѣли по зр. 1·50, 2·20, 3·50 кр.

Артистично крашені по зр. 2·20, 3·50, 4·50 кр.

поручае 14

фабрика свѣчей и блихованя воску

ФРИД. ШУБУТА

Львôвъ Рынокъ 45.

Фабрика заложена 1789 року.

Не жартъ

ані обмана, але чиста свята правда

Лишь 3 зр. 50 кр.

Кишонковый годинникъ-Remontoir

зъ ґваранцією, дуже добрый и докладно идучій, зъ вскавôвкою на секунды, въ найлѣпшой красно оздобной нікльовôй конертѣ, котрый заступае всякій иншій срѣбный и золотый годинникъ. Кождый, хто замовляе такій годинникъ, одержуе зъ годинникомъ

слѣдуючі предметы даромъ

1 прегарный ланцушокъ до годинника, 1 чудна привѣска, 1 перстень зъ камѣнями, 1 пару красныхъ кульчикôвъ, 1 красный сцизорикъ зъ выключачемъ. — **Нѣхто нехай не сумнѣвае ся**, бо повтаряю, що то не є жартъ або обмана, але чиста свята правда, и звертаю кождому грошѣ, кого-бы ті годинники невдоволили. Кождый проте нехай поспѣшае, якъ довго малый засôбъ выстарчить, и замовляє тоті знамениті годинники. Посылка вôдбувае ся за послѣплатою черезъ

Apfel's Taschen-Uhren-Versendung,

Wien. Stadt. Wolfengasse 1 N 16

Пôдписана фірма продае

Всьо по 95 кр.

Нехай кождый скоро замавляе, бо запасъ не есть великій.

1 дамска хустка, велика, во всѣхъ пречудесныхъ сенсаційныхъ барвахъ, необходима, штука лише 95 кр.
12. штукъ франц батистовыхъ хусточокъ зô шляками до праня, всѣ обрублені, лише 95 кр.
1 дамска сорочка зъ чудесымъ вставленымъ гафтомъ, гарна, преміована, лише 95 кр.
1 знаменита мужеска сорочка, бѣла або кольорова, лише 95 кр.
1 нагавки мужескі або дамскі, бархановû, полотнянковû, або панчôшковû, груби и теплû, лише 95 кр.
8 штукъ забавокъ для дѣтей, дуже красныхъ, для хлопцѣвъ або дѣвчатъ, разомъ лише 95 кр.
1 кольоровый адамашковый обрусъ въ чудныхъ десенахъ о живыхъ барвахъ, або бѣлûй, лише 95 кр
6 штукъ адамашковыхъ серветокъ, о такихъ самыхъ взорахъ, и прегарна каса на лôжко, мозаїково выроблена, що до якости знаменита лише 95 кр
3 паръ дамскихъ панчôхъ зимовыхъ, кожда пара иншои барвы, сягаючû ажъ поза колѣна, лише 95 кр.
4 паръ зимовыхъ скарпетокъ, кожда пара иншои барвы грубû и теплû лише 95 кр.
1 французскій годинникъ бронзовый зъ довгимъ, жовтымъ ланцушкомъ, досконало и докладно идучій, лише 95 кр.
1 збанокъ на воду, высокій зъ найлучшои карльсбадскои порцеляны, не повиненъ бракувати въ жаднôмъ домѣ, лише 95 кр.
1 порцелянове вѣдро на воду, зъ накрывою и ручкою, лише 95 кр.
2 пречуднû порцелянові або шкляннû вазы, лише 95 кр
6 штукъ ложокъ столовыхъ, зъ найлучшого вѣчно бѣлого серебра Britania, лише 95 кр
12 штукъ ложочокъ до кавы, зъ тяжкого, массивного серебра Britania вѣчно бѣлû, лише 95 кр.
6 штукъ ножѣвъ зъ досконалыми вôстрями и вилками, 95 кр.
1 хохля зô серебра Britania, тяжка, не до знищеня, красный кусникъ, лише 95 кр
1 имитов брилянтовый перстень зô золота double, зъ имитов. дорогимъ камѣнемъ лише 95 кр.
1 пара кульчикôвъ зъ имит. свѣтло блищачими брилянтами, лише 95 кр.
1 сцизорикъ, правдивый англійскій, зъ 4 розличными вôстрями, имит. шільдкретъ, лише 95 кр.
1 зъ штучнои пянки файка, зъ окутемъ зъ хивьского серебра, сензаційный кусникъ для кождого курця, лише 95 кр.
1 цигорниця зъ морскои пянки, правдива зъ правдивымъ бурштиномъ, рѣзьбою, въ елеґанцкомъ аксамітовôмъ етуі, лише 95 кр.
1 ланцушокъ до годинника зъ досконалого срѣбного ніклю, о красномъ фасонѣ, золотомъ або срѣбнемъ, лише 95 кр.
1 пречудна хустка шовкова на шию або голову, въ найкрасшихъ пречудныхъ барвахъ, на локоть велика, лише 95 кр.
Лише 3 зр. 50 кр. пречудный сервісъ до кавы зъ досконалои карльсбадскои порцеляны, прекрасно мальованый и золотомъ декорованый, комплетный на 6 особъ, замѣсть 8 зр., лише 3 зр. 50 кр.
Товары, що не подобають ся, вôдбирае ся назадъ и замѣнюе ся. Розсылка вôдбувае ся пôдъ найостр... контролею, лише за послѣплатою, або посереднымъ надосланемъ грошей.

Бюро комісове APFEL Вѣдень, I.

Fleischmarkt 14/Nc. 15

Бюро оголошень и дневниковъ

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневниковъ

по цѣнахъ оригінальныхъ.

До

Народнои Часописи, Газеты Львôвскои и „Przegląd" у ...

може лише се бюро анонсы приймати

ВѢДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручае

найновѣйше патентоване начине кухонне зъ внѣ ґальванічно нікльоване, у внутрѣ повлечене чистою и дуже тревалою емаліею.

До набутя у Ивана Шумана у Львовѣ

площа Бернардиньска и у всѣхъ большихъ торговляхъ зелѣза.

[illegible] S. [illegible] 6 3 [illegible]